

EUROPA I ROM

Kyrkan Santa Brigida
SVERIGE

DICASTERIUM PRO EVANGELIZATIONE
*SECTIO DE QUAESTIONIBUS FUNDAMENTALIBUS
EVANGELIZATIONIS IN MUNDO*

MINISTERO
DEL TURISMO
REPUBBLICA ITALIANA

EUROPA I ROM

Jubileumssrundvandringarna

Kyrkan Santa Brigida

©Dikasteriet för Evangelisationen
Sektionen för de fundamentala frågorna om världens Evangelisation
00120 Vatikanstaden

*Texten redigerad av Msgr Andrea Lonardo
Alla rättigheter reserverade*

Fyra rundturer med teman att uppleva

Jubileet är ett stort folkligt evenemang under vilken varje pilgrim kan sänka sig ner i Guds oändliga barmhärtighet.

Det är året då vi kan återgå till broderskaps innersta väsen, genom att hela vår relation till Fadern.

Det är året som förmanar oss till omvändelse, en möjlighet att ta en titt på vårt liv och be Herren att föra det till helighet.

Det är solidaritetens år, hoppets år, rättfärdighetens år. Det är ett år för att se till att tjäna Gud med glädje och med brödrafrid. Men framför allt har jubileumsåret mötet med Kristus som sitt centrum.

Därför kräver Jubileet att vi sätter oss i rörelse och att vi överkommer olika gränser. När vi rör oss, byter vi inte egentligen bara plats, utan vi omvandlar också oss själva. Därför är det viktigt att förbereda sig, planera rutten och att känna till målet. Således börjar pilgrimsfärden som är typisk för

detta år före själva färden: dess startpunkt är beslutet att göra resan. För att uppleva 2025 års jubileum till fullo genom att resa

och be finns det fyra rundturer med teman tillgängliga för pilgrimer i Rom.

Europa i Rom

rundvandringen med Europeiska unionens kyrkor innehåller 28 kyrkor och basilikor förknippade historiskt med europeiska länder. Det finns flera orsaker varför just dessa kyrkor har denna relation till länderna. De här kyrkorna har kulturella eller konstnärliga kopplingar till länderna, och många av dem har en tradition av att ta emot pilgrimer från en viss stat i den europeiska gemenskapen.

De sju kyrkornas pilgrimsfärd

Idén till denna rundvandring uppstod på 1500-talet under den helige Filippo Neri. De sju kyrkornas pilgrimsfärd tillhör en av de äldsta romerska traditionerna. Det handlar om en rutt på 25 km som kringlar sig runt de romerska vägarna.

Jubileumskyrkorna

Är kyrkorna utnämnda som mötespunkter för pilgrimer. I dessa kyrkor kommer det att finnas katekes på diverse språk för att återupptäcka meningen med det heliga året; det kommer finnas möjlighet till bikt och till att ge näring till tron med bön.

Europas kvinnliga kyrkolärare och skyddshelgon

En pilgrimsfärd där vi stannar upp i bön i kyrkor kopplade till heliga Katarina av Siena, heliga Birgitta av Vadstena, heliga Teresa av Ávila, heliga Teresa av Jesusbarnet och heliga Hildegard av Bingen.

Kyrkan Santa Brigida vid Campo de' Fiori

Skäl för en pilgrimsfärd

Birgitta Birgersdotter föddes i Sverige, men dog i denna byggnad vid piazza Farnese år 1337, efter att ha bott här i 19 år. Även när benediktinmunken Oskar/Ansgar omvände de första nordiska kristna på 800-talet var relationen med Rom avgörande, och relationen fortsatte även till tiden då heliga Birgitta nådde sin pilgrimsfärds slutmål, den Eviga Staden Rom 1349 för att vara närvarande under jubileumsåret 1350.

Under första delen av sitt liv levde Birgitta helt för sitt land. Hon gifte sig med lagmannen och riksrådet Ulf Gudmarsson, med vilken hon fick åtta barn. Hennes hem var en sann huskyrka (*Ecclesia domestica*) och visste hur hon kunde få sin man att växa i tron och att uppfostra sina barn. Hon lyckades så väl att även hennes dotter Karin/Katarina av Vadstena blev helgon. De två makarna blev tredje ordens franciskaner. Tredje ordens franciskaner var det sättet som helige Franciskus av Assisi tänkte sig att lekmän kunde leva med ägodelar och pengar i självuppoftning i familj och arbete. Paret grundade också ett sjukhus för att ta hand om resande och sjuka.

Efter en pilgrimsfärd till Santiago de Compostella gjorde Birgitta och Ulf ett beslut att leva tron på ett mer radikalt

sätt och de började leva ett liv av bön och bot i anslutning till Alvastra cisterciensklöster. När maken dog 1344 bestämde sig Birgitta att inte gifta om sig utan att leva som änka genom att tillägna sitt liv till Herren från det ögonblicket, såsom Paulus brev föreslår.

Birgitta lämnade Sverige för gott för att fara till Rom. Hon ville att påven skulle godkänna hennes önskemål att grunda en ny orden tillägnad den Helige Frälsaren, med en kvinnlig gren och en manlig gren, båda ledda däremot av en enda abbedissa – detta faktum påminner oss hur kvinnan har, i den kristna tron, en värdighet som en moder i den Helige Ande.

Hon levde som änka i Rom, (**fig.1**) bärande på huvudet en vit slöja tillsammans med dottern Karin, i sällskap med två biktfäder genom vilka hon blev en av de kvinnor kände bäst till den Heliga Skrift och teologin. Hon kände till dem bättre än en stor del av den tidens prästerskap och hon tillägnade sig till apostolatet och bönen, och påverkade öppet i stadens och kyrkans liv. Såsom Katarina av Siena vände hon sig till påvarna som då bodde i Avignon, för att de skulle ta det fasta beslutet att återvända till Rom, såsom Herren ville. Sankta Katarina av Siena var yngre än Sankta Birgitta, och de dog båda i den Eviga Staden. Birgitta år 1373 och Katarina år 1380, just för denna kärlek till Roms Kyrka.

Från Rom for Birgitta på pilgrimsfärd till många ställen, men framförallt till Assisi och till det Heliga Landet, som var hennes stora önskan.

Många av svenskarna bosatta i Rom, av de nordiska pilgrimerna, och av romarna själva insåg sanningen av hennes vittnesbörd och besökte henne regelbundet. Hennes hem blev således ett rum för dela med sig av tron.

Birgitta såg till att dottern grundade i Vadstena ett kloster efter hennes intuition och Karin var den första abbedissan för den nya orden, även om modern måste anses som den sanna grundaren, trots att hon aldrig såg det nya klostret.

Birgitta hade kring 700 syner, av vilka 600 skedde i Rom, i byggnaden där hon bodde och där hennes kyrka står idag. I dessa syner visar det sig att Birgitta samtalade med Gud, Jungfrun och helgonen. Johannes Paulus II anmärkte att helgonförklaringen innebär inte nödvändigtvis att alla syner borde emottas okritiskt. Däremot har kyrkan verifierat "autenticiteten av hennes inre upplevelse som en helhet".

Bara för att ge ett exempel, har målaren Niccolò di Tommaso avbildat helgonet, när hon fortfarande levde år 1373–1375. I målningen, som är bevarad i Vatikanmuseet ser Birgitta Madonnan knäböjande framför Jesusbarnet hon just fött och säger till honom "min Herre och min Gud och min Son".

Birgitta dog år 1373, före påven Gregorius XI återvände för gott från Avignon till Rom. Först blev hon begravnen i San Lorenzo in Panisperna i Rom. Hennes relikier flyttades till Vadstena ett år senare av Barnen Birger och Karin, där man igen kan vörda dem efter att ha lagts åt sidan under en tid efter reformationen, då klos-

fig.1

terverksamheten avbröts och alla klosterbyggnaderna förutom själva kyrkan revs ner.

Återfödelsen av Vadstena Kloster och Birgittas romerska byggnadskomplex i modern tid är tack vare ett nytt svenskt helgon som kan anses vara en andra Birgitta, heliga Maria Elisabet Hesselblad, helgonförklarad av påven Franciskus.

Efter att ha omvänt sig till katolicismen tillbringade hon, av hennes egen vilja, i heliga Birgittas hem de allvarligare faserna

av hennes sjukdom. Efter att ha blivit oförväntat frisk fick hon lov att återgrunda birgittinerorden 1911, men med nya stadgar som föresåg en stor hänsyn till det ekumeniska idealet som höll då på att mogna. Just i Birgittas hem främjade Hesselblad den ekumeniska bönen och hemmet blev tidningen Unitas första redaktionsplats.

fig.2

Besök av kyrkan

Heliga Birgitta bodde först i en byggnad där Palazzo della Cancelleria ligger nu, men snabbt därefter gav hennes romers-

ka väninna, Francesca Papazuri, till förfogande det så kallade Palatium Magnum, idag känt som Casa di Santa Brigida, där hon bodde i 19 år. Byggnaden hade då inte ännu sin kyrka.

Denna medeltida byggnad var två våningar hög, medan den nuvarande fastigheten har fem. Av den gamla byggnaden är de två rummen där Birgitta och Karin/Katarina bodde bevarade. Båda rummen har omvandlats till kapell. I korridoren som leder till rummen är Birgittas cilicium och relikier från hennes mantel utställda.

Den ursprungliga kyrkan byggdes just före reformationen, d.v.s. år 1513 och blev en fristad för svenska katolska flyktingar. (fig.2) Kyrkan återuppbyggdes från grunden fr.o.m. 1705 i dess nuvarande form, medan hela byggnaden omgjordes. Kyrkan har ett enda skepp, i barockstil med en fresk i vallet från början av 1700-t av Biagio Puccini föreställande Birgittas Apoteos (sv. Förhärlikande). Måldukarna vid väggarna är även målade av honom och föreställer episoder av hennes liv och vissa föreställer hennes syner. (fig.3)

I koret, på höger sida hittar man heliga Maria Elisabet Hesselblads grav, som går att vörda även från klostret.

I Kryptan hittar vi Sankta Katarinas kapell, tillägnat Birgittas dotter. Kapellet som invigdes 1972 på beviljan av Paulus VI, används av Svenska kyrkan för evangelisk-lutherska förrättningar.

Sankta Birgitta symboliserar således

även idag en enhetsbro mellan Rom och Sverige, som blev starkare när Sverige tillät 1951 att fira katolska mässor utanför ambassader och när Sverige och den Heliga Stolen ingick fulla diplomatiska relationer 1982 och när Svenska kyrkan slutade att vara statskyrka i Sverige år 2000. Även idag är heliga Birgittas hem och

dess kyrka ett "lilla Sverige" i Rom och den ekumeniska bönen upprätthåller medvetenheten av ett gemensamt dop, en gemensam tro på Treenigheten och den gemensamma gåvan av att ha erkänt Kristus som sann Gud och sann mänskliga. Alla dessa tre läror hör ihop och den ena kan inte existera utan de två andra.

fig3